

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.

આર/સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૪૧૪૪/૨૦૧૬

ગુજરાત હાઈકોર્ટ, અમદાવાદ

મંજૂરી અને સહી માટે:

માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિર્ઝર એસ. દેસાઈ

=====

રિપોર્ટિંગ માટે મંજૂર?	હા	ના
	હા	

=====

સુગનાબાઈ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ સંચાલિત હોલી ચાઈલ્ડ ઇંગ્લિશ મીડિયમ

વિરુદ્ધ

ડિરેક્ટર ઓફ પ્રાઇમરી એજ્યુકેશન અને અન્ય

=====

=====

ઉપસ્થિતિ:

પિટિશનર નં. ૧ તરફે સુશ્રી મમતા આર. વ્યાસ (૯૯૪)

સામાવાળા નં. ૧, ૨ તરફે મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્ય

=====

કોરમ: માનનીય ન્યાયમૂર્તિ શ્રી નિર્ઝર એસ. દેસાઈ

તારીખ: ૧૫/૦૪/૨૦૨૬

મૌખિક ચુકાદો

૧. પિટિશનર તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસ અને સામાવાળા-રાજ્ય તરફે ઉપસ્થિત મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્યને સાંભળ્યા. આજે શરૂઆતમાં જ, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે સોગંદનામાના સ્વરૂપમાં એક બાંધધરી રજૂ કરી છે, જે રેકૉર્ડ પર લેવામાં આવે છે.

૨. હાલની પિટિશન દ્વારા, પિટિશનર-ટ્રસ્ટે નીચે મુજબની દાદ માંગવા મહેરબાની કરશો:

"(એ) આ માનનીય અદાલત સામાવાળા નં. ૧ દ્વારા ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ ના રોજ પસાર કરવામાં આવેલ આદેશ રદ કરવા અને બાજુ પર રાખવા માટે મેન્ડેમસની રીટ અથવા અન્ય કોઈ યોગ્ય રીટ, હુકમ અથવા નિર્દેશ આપવા મહેરબાની

કરશો;

(બી) આ રીટ પિટિશનની સુનાવણી અને અંતિમ નિકાલ ન થાય ત્યાં સુધી, આ માનનીય અદાલત પિટિશનર ટ્રસ્ટને હોલી ચાઇલ્ડ ઇંગ્લિશ મીડિયમ પ્રાયમરી સ્કૂલ અને સુગનાબાઈ હિન્દી મીડિયમ પ્રાયમરી સ્કૂલ ચલાવવાની પરવાનગી આપવા મહેરબાની કરશો;

(સી) આ કેસના તથ્યો અને સંજોગોમાં આ માનનીય અદાલતને જે ન્યાયી અને યોગ્ય લાગે તેવી અન્ય અને વિશેષ દાદ આપવા મહેરબાની કરશો."

૩. સદર વાદગ્રસ્ત આદેશ તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ દ્વારા, સામાવાળા-ડિરેક્ટર ઓફ પ્રાયમરી એજ્યુકેશન, ગુજરાત રાજ્ય, ગાંધીનગરે પિટિશનર-ટ્રસ્ટ સામે કથિત કૌભાંડની ગંભીરતાને ધ્યાનમાં રાખીને હોલી ચાઇલ્ડ પ્રાયમરી સ્કૂલ (ઇંગ્લિશ મીડિયમ) અને સુગનાબાઈ પ્રાયમરી સ્કૂલ (હિન્દી મીડિયમ) ની માન્યતા રદ કરી છે. સદર આદેશ હાલની પિટિશન દ્વારા પડકારવામાં આવ્યો છે.

૪. હાલની પિટિશનને જન્મ આપતી ટૂંકી હકીકતો નીચે મુજબ છે:

૪.૧ પિટિશનર-ટ્રસ્ટ બે શાળાઓ ચલાવે છે, એક ઇંગ્લિશ મીડિયમમાં અને બીજી હિન્દી મીડિયમમાં. શાળાઓ હોલી ચાઇલ્ડ ઇંગ્લિશ મીડિયમ સ્કૂલ અને સુગનાબાઈ પ્રાયમરી સ્કૂલ ના નામે સંચાલિત થાય છે. શરૂઆતમાં, બંને શાળાઓને દરેક ધોરણમાં માત્ર એક વર્ગ શરૂ કરવાની પરવાનગી આપવામાં

આવી હતી. ત્યારબાદ, દર વર્ષે પરવાનગી મેળવ્યા પછી, વર્ગોની સંખ્યામાં ક્રમશઃ વધારો કરવામાં આવ્યો હતો અને ધોરણ ૧ થી ૭ માં શિક્ષણ આપવામાં આવતું હતું. ત્યારબાદ, દરેક ધોરણમાં એક વધારાનો વર્ગ ઉમેરવામાં આવ્યો અને અંતે બંને શાળાઓ હિન્દી અને ઇંગ્લિશ મીડિયમમાં ધોરણ ૧ થી ૭ માટે ૧૪-૧૪ વર્ગો ચલાવતી હતી. શૈક્ષણિક વર્ષ ૨૦૦૩-૨૦૦૪ માં, ઇંગ્લિશ મીડિયમ સ્કૂલમાં ૮૨૪ વિદ્યાર્થીઓ હતા, જ્યારે હિન્દી મીડિયમ સ્કૂલમાં ૭૩૦ વિદ્યાર્થીઓ હતા. પિટિશનરના જણાવ્યા મુજબ, ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ ના રોજ દરોડા પાડવામાં આવ્યા હતા અને જોકે પિટિશનર વિરુદ્ધ કોઈ અનિયમિતતાઓ કે ગેરકાયદેસરતા મળી ન હતી, છતાં સામાવાળાઓએ કુદરતી ન્યાયના સિદ્ધાંતો અને વૈધાનિક નિયમોના ઉલ્લંઘનમાં સુનાવણીની કોઈપણ તક આપ્યા વિના શાળાઓની માન્યતા રદ કરી હતી.

૪.૨ જોકે હકીકતોનું વર્ણન કરતી વખતે એવું જણાવવામાં આવ્યું નથી કે શાળાના ટ્રસ્ટીઓ વિરુદ્ધ એફઆઈઆર પણ નોંધવામાં આવી હતી, રેકૉર્ડ દર્શાવે છે કે, કથિત અનિયમિતતાઓને ધ્યાનમાં રાખીને, જેના કારણે ઉપર્યુક્ત તેમજ અન્ય કારણોસર ટ્રસ્ટીઓની ધરપકડ કરવામાં આવી હતી, બંને શાળાઓની માન્યતા તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ ના આદેશ દ્વારા રદ કરવામાં આવી હતી.

૪.૩ પિટિશનરે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૦૬૨/૨૦૦૬ દ્વારા

ઉપરોક્ત કાર્યવાહીને પડકારી હતી. આ કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચે, બાબતનો નિર્ણય કરતી વખતે અને રૂલ એક્સોલ્યુટ કરતી વખતે, તારીખ ૨૮/૦૧/૨૦૧૫ ના આદેશના ફક્ત ૬, ૭ અને ૮ માં નીચે મુજબના અવલોકનો કર્યા હતા.

"૬. જોકે વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી ચીતલિયા દ્વારા કરવામાં આવેલી રજૂઆતને ધ્યાનમાં લેતા કે પિટિશનર ટ્રસ્ટ જે પ્રશ્ન હેઠળની શાળા ચલાવી રહ્યું છે, તેણે ભ્રષ્ટાચાર અને મોટી રકમના દુરુપયોગની અનિયમિતતા આચરી છે, તો ન્યાયના હિતમાં એ યોગ્ય રહેશે કે સામાવાળા નં. ૨ ને નિયમ ૧૦૯ હેઠળ પૂરી પાડવામાં આવેલ પ્રક્રિયાને અનુસર્યા પછી કાયદા અનુસાર જરૂરી પગલાં લેવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે. નિયમ ૧૦૯(૩) ની જોગવાઈઓ સ્પષ્ટપણે પૂરી પાડે છે, "માન્યતા પાછી ખેંચવા માટે કોઈ ભલામણ તપાસ કર્યા વિના કરવામાં આવશે નહીં." આમ, એ સ્પષ્ટ છે કે આવી તપાસ કરવી જરૂરી છે અને તપાસ કરવાની રીત પણ પૂરી પાડવામાં આવી છે, જે ચોક્કસ આરોપો અને બચાવ અથવા સ્પષ્ટતા રજૂ કરવાની તકનો સંદર્ભ આપે છે.

૭. આ સંજોગોમાં, હાલની પિટિશન મંજૂર કરવામાં આવે છે અને એનેક્સર-સી પરનો તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ નો વાદગ્રસ્ત આદેશ આથી રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર રાખવામાં આવે છે. સામાવાળા નં. ૨ ને સુગનાબાઈ

એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટ, મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, સી/ઓ શશીબાલાબેન શર્મા, ૧૭૨, સત્યાગ્રહ છાવણી, લેન નં. ૮, સેક્ટર ૭, સેટેલાઈટ રોડ, અમદાવાદ ના સરનામે નવી નોટિસ આપવા માટે નિર્દેશ આપવામાં આવે છે. ઉપર્યુક્ત આદેશમાં જણાવેલ નોટિસ/કોમ્યુનિકેશન સ્વીકારવામાં આવશે અને સામાવાળા નં. ૨ કાયદા અનુસાર આગળની કાર્યવાહી કરી શકે છે. સામાવાળા નં. ૨ પિટિશનર ટ્રસ્ટને તક આપ્યા પછી નિયમ ૧૦૯ માં પૂરી પાડ્યા મુજબ કાયદા અનુસાર આગળના પગલાં લેશે અને નવો આદેશ પસાર કરશે. એ કહેવાની જરૂર નથી કે સામાવાળા નં. ૩ કાયદા અનુસાર શક્ય તેટલી વહેલી તકે, પ્રાધાન્યમાં ત્રણ મહિનામાં જરૂરી પગલાં લેશે અને નિયમ ૧૦૯ હેઠળની પ્રક્રિયાનું પાલન કર્યા પછી તેના ગુણદોષ પર યોગ્ય આદેશો પસાર કરશે. એ પણ સ્પષ્ટ કરવામાં આવે છે કે આ કોર્ટે બાબતના ગુણદોષમાં પ્રવેશ કર્યો નથી અને સામાવાળા નં. ૨ તેની સમક્ષ રજૂ કરવામાં આવેલી બાબતના આધારે કાયદા અનુસાર તેના ગુણદોષ પર નિર્ણય લઈ શકે છે.

૮. રૂલ ઉપર્યુક્ત હદ સુધી એવ્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે. સીધી બજવાણીની પરવાનગી છે."

૪.૪ ઉપર મુજબ, સામાવાળાઓએ નવી સુનાવણી કરી અને અંતે, ફરી એકવાર તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા બંને શાળાઓની માન્યતા રદ કરી.

ઉપર્યુક્ત આદેશ હાલની પિટિશનમાં પડકારનો વિષય છે.

પ. પિટિશનર તરફે ઉપસ્થિત વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે નીચે મુજબની રજૂઆતો કરી:

પ.૧ કે જોકે આ કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચે, પિટિશન મંજૂર કરતી વખતે અને તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ ના આદેશને રદ કરતી વખતે, સ્પષ્ટપણે સામાવાળા નં. ૨ ને પિટિશનર-ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટીને નવી નોટિસ આપવા નિર્દેશ આપ્યો હતો, પિટિશનરને આવી કોઈ નવી નોટિસ ક્યારેય આપવામાં આવી ન હતી, અને તેથી, કોઈપણ નવી કારણદર્શક નોટિસ આપ્યા વિના, સમગ્ર કાર્યવાહી હાથ ધરવામાં આવી હતી. વાદગ્રસ્ત આદેશ, જે નવી કારણદર્શક નોટિસ પર આધારિત નથી, તે સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૦૬૨/૨૦૦૬ માં આ કોર્ટ દ્વારા તારીખ ૨૮/૦૧/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દેશો મુજબ કાનૂની આદેશ કહી શકાય નહીં, અને તેથી, તે રદ થવાને અને બાજુ પર રાખવાને પાત્ર છે.

પ.૨ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે વધુમાં બોમ્બે પ્રાયમરી એજ્યુકેશન રૂલ્સના નિયમ ૧૦૮ ના સંદર્ભમાં ઉપર્યુક્ત પિટિશનમાં કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા કરવામાં આવેલા અવલોકનો તરફ કોર્ટનું ધ્યાન દોર્યું, જેમાં કોર્ટે સ્પષ્ટપણે

અવલોકન કર્યું હતું કે તપાસ કર્યા વિના માન્યતા પાછી ખેંચવા માટે કોઈ ભલામણ કરવામાં આવશે નહીં. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસના જણાવ્યા મુજબ, હાલના કેસમાં, જ્યારે હાલના પિટિશનર સામે કોઈ નવી કારણદર્શક નોટિસ જારી કરવામાં આવી ન હતી, ત્યારે પિટિશનર સામે તપાસ કરવામાં આવી હોય તેવો કોઈ પ્રશ્ન જ ઉભો થતો નથી, અને કોઈપણ વિભાગીય તપાસની ગેરહાજરીમાં, માન્યતા પાછી ખેંચવા માટે કોઈ ભલામણ હોવી જોઈતી ન હતી. તેથી, તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ નો વાદગ્રસ્ત આદેશ, જે તપાસ અથવા ભલામણ પર આધારિત નથી, તે રદ થવાને અને બાજુ પર રાખવાને પાત્ર છે.

૫.૩ હકીકતમાં, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે કોર્ટનું ધ્યાન એ હકીકત તરફ પણ દોર્યું હતું કે, ટ્રસ્ટીઓ વિરુદ્ધ એફઆઈઆર નોંધાયા પછી, ટ્રાયલ ૨૦૦૪ થી પડતર છે અને હજુ પણ પૂર્ણ થઈ નથી, અને ખૂબ જ ધીમી ગતિએ ચાલી રહી છે. વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે એવી પણ દલીલ કરી હતી કે, હાલમાં, તમામ વ્યક્તિઓ, જેમાં એફઆઈઆર નોંધાયા પછી ધરપકડ કરાયેલા ટ્રસ્ટીઓનો સમાવેશ થાય છે, જામીન પર મુક્ત છે, અને જ્યાં સુધી તેઓ દોષિત ઠરતા નથી, ત્યાં સુધી તેમને ગુનેગાર માની શકાય નહીં. તેથી, માન્યતા રદ કરતી વખતે સામાવાળા દ્વારા કરવામાં આવેલું અવલોકન કે ટ્રસ્ટના ટ્રસ્ટીઓ જેઓ ફોજદારી આરોપોનો સામનો કરી રહ્યા છે તેમને બાળકોનું ભવિષ્ય સોંપી

શકાય નહીં, તે સંપૂર્ણપણે ગેરમાર્ગે દોરનારું, અસ્પષ્ટ અને ફોજદારી ન્યાયશાસ્ત્ર સાથે સુસંગત નથી. તેથી, આવા આધારે, જો માન્યતા પાછી ખેંચવામાં/રદ કરવામાં આવે, તો તેને કાનૂની આદેશ કહી શકાય નહીં, અને તેથી, તે રદ થવાને અને બાજુ પર રાખવાને પાત્ર છે.

પ.૪ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે વધુમાં રજૂઆત કરી કે ડિસ્ટ્રિક્ટ એજ્યુકેશન ઓફિસર, અમદાવાદ સિટી, અમદાવાદ દ્વારા જોઈન્ટ ડિરેક્ટર ઓફ પ્રાયમરી એજ્યુકેશનને કરવામાં આવેલ તારીખ ૧૬/૦૭/૨૦૧૫ ના અહેવાલમાં પણ કોઈ અનિયમિતતાઓ દર્શાવવામાં આવી નથી, અને તે માત્ર અસ્તિત્વમાં રહેલી તથ્યાત્મક સ્થિતિને રેકૉર્ડ પર મૂકે છે. જોકે, અહેવાલ ક્યાંય એવું જણાવતું નથી કે પિટિશનર-ટ્રસ્ટ દ્વારા કોઈ અનિયમિતતા આચરવામાં આવી છે.

પ.૫ વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે વધુમાં રજૂઆત કરી કે, સંબંધિત સમયે, પિટિશનર-ટ્રસ્ટ માત્ર ત્રણ પ્રાથમિક શાળાઓ ચલાવતું હતું – એક ગુજરાતી મીડિયમમાં અને એક-એક હિન્દી અને ઇંગ્લિશ મીડિયમમાં. જોકે, આ ત્રણેય પ્રાથમિક શાળાઓ સ્વ-નાણાં (સેલ્ફ-ફાઇનાન્સ) ના આધારે ચાલતી હતી, જ્યારે તે સેકન્ડરી અને હાયર સેકન્ડરી શાળાઓ હતી જે રાજ્ય સરકાર પાસેથી ગ્રાન્ટ મેળવતી હતી, જેના સંદર્ભમાં અનિયમિતતાઓના આરોપો હતા. જોકે,

સેકન્ડરી શાળાઓના સંદર્ભમાં કથિત અનિયમિતતાઓ માટે, પ્રાથમિક શાળાઓની માન્યતા રદ કરવાનો વાદગ્રસ્ત આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો છે, અને તેથી તે સંપૂર્ણપણે ગેરસમજભર્યો અને ગેરકાયદેસર છે, અને તે રદ થવાને અને બાજુ પર રાખવાને પાત્ર છે.

૫.૬ છેલ્લે, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે, ટ્રસ્ટના એક ટ્રસ્ટી, એટલે કે સુગનાબાઈ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી સુશ્રી શશીબાલા શર્મા, જેમણે પ્રથમ ફકરામાં સંદર્ભિત તારીખ ૧૫/૦૪/૨૦૨૬ નું સોગંદનામું દાખલ કર્યું છે, તેમના સૂચનો હેઠળ આ કોર્ટ સમક્ષ રજૂઆત કરી કે, જો વાદગ્રસ્ત આદેશ રદ કરવામાં આવે, તો પિટિશનર સામાવાળાઓ દ્વારા લાદવામાં આવી શકે તેવી તમામ શરતોનું પાલન કરશે અને બંને શાળાઓને સ્વતંત્ર રીતે લાગુ પડતા તમામ નિયમો અને વિનિયમોનું ચુસ્તપણે પાલન કરશે.

૬. સામાવાળા-રાજ્ય તરફે ઉપસ્થિત મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્યએ પિટિશનનો ભારપૂર્વક વિરોધ કર્યો અને રજૂઆત કરી કે શાળા સામે એક ફોજદારી કેસ પડતર છે, જેમાં ૬મી શિક્ષકો અને ભંડોળના દુરુપયોગ અંગેની અનિયમિતતાઓના આરોપો છે. માત્ર ટ્રસ્ટીઓને જામીન મળ્યા છે તે ગુનાની ગંભીરતાને ઓછી કરશે નહીં. તેમણે રજૂઆત કરી કે જો વિદ્યાર્થીઓને ફોજદારી આરોપોનો સામનો કરી રહેલા વ્યક્તિઓ દ્વારા ચલાવવામાં આવતી

શાળામાં શિક્ષણ મેળવવાની પરવાનગી આપવામાં આવે, તો તે વિદ્યાર્થીઓના હિતોનું રક્ષણ કરશે નહીં, અને તેથી, તથ્યોની સમગ્રતા અને મોટા જાહેર હિતને ધ્યાનમાં રાખીને, તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ નો વાદગ્રસ્ત આદેશ પસાર કરવામાં આવ્યો હતો.

૬.૧ મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્યએ વધુમાં રજૂઆત કરી કે તપાસ દરમિયાન પિટિશનરે ક્યારેય વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો કે કોઈ નવી કારણદર્શક નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી અથવા તપાસ આ કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા તારીખ ૨૮/૦૧/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા સ્પેશિયલ સિવિલ એપ્લિકેશન નં. ૧૦૦૬૨/૨૦૦૬ મંજૂર કરતી વખતે આપવામાં આવેલા નિર્દેશો અનુસાર હાથ ધરવામાં આવી ન હતી. મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્યએ તેથી રજૂઆત કરી કે, જ્યારે પિટિશનરે તપાસ હાથ ધરવાની રીત સામે વાંધો ઉઠાવ્યો નથી અને કોર્ટના આદેશના અનુસંધાનમાં કોઈ નવી કારણદર્શક નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી તેવી હકીકતની કોઈ ગણગણાટ નથી, અને કોઈપણ અનામત, વિરોધ અથવા વાંધો ઉઠાવ્યા વિના, પિટિશનરે શિસ્તભંગની કાર્યવાહીમાં ભાગ લીધો છે. વાદગ્રસ્ત આદેશ પસાર અને અમલી થયા પછી, આ તબક્કે, પિટિશનર તપાસ હાથ ધરવાની રીત અંગે આવા વાંધાઓ ઉઠાવી શકે નહીં.

ક.૨ મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્યએ વધુમાં રજૂઆત કરી કે, કારણ કે રાજ્યએ તથ્યો અને સંજોગોની સમગ્રતાને ધ્યાનમાં લીધા પછી વાદગ્રસ્ત આદેશ પસાર કર્યો છે, તેથી આ કોર્ટ દ્વારા તેમાં દખલગીરી કરવામાં ન આવે, કારણ કે તે મોટા જાહેર હિત અને વિદ્યાર્થીઓના હિત સાથે સંબંધિત છે, અને તેથી, પિટિશન ફગાવી દેવી.

ક.૩ મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્યએ એ પણ રજૂઆત કરી કે પિટિશનરે તપાસ દરમિયાન ૨૪/૦૩/૨૦૧૫ અને ૨૧/૦૮/૨૦૧૫ ના રોજ બે વિગતવાર જવાબો દાખલ કર્યા છે, અને તેમાંથી કોઈ પણ જવાબમાં પિટિશનરે ક્યારેય વાંધો ઉઠાવ્યો નથી કે કારણદર્શક નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી અથવા તપાસ આ કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચ દ્વારા સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૦૦૬૨/૨૦૦૬ માં તારીખ ૨૮/૦૧/૨૦૧૫ ના આદેશ દ્વારા આપવામાં આવેલા નિર્દેશો સાથે સુસંગત રીતે હાથ ધરવામાં આવી ન હતી.

ક.૪ જોકે, મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્ય એ હકીકતને નકારી શક્યા નહીં કે ૦૮/૦૪/૨૦૨૬ ના રોજ, ડિસ્ટ્રિક્ટ એજ્યુકેશન ઓફિસર, અમદાવાદ સિટી, અમદાવાદે, સરકારી વકીલની કચેરીને એક સંદેશાવ્યવહાર જારી કરીને જણાવ્યું હતું કે, જો પિટિશન રદ કરીને વાદગ્રસ્ત આદેશ રદ કરવામાં આવે, અને જો પિટિશનર એક બાંધધરી રજૂ કરે, તો શાળાઓ ફરીથી ખોલવાની

પ્રક્રિયાને સદર બાંધધરીને આધીન ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે.

૭. પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલો દ્વારા કોઈ અન્ય રજૂઆતો કરવામાં આવી ન હતી, કે કોઈ પણ પક્ષ વતી કોઈ નિર્ણયો ટાંકવામાં આવ્યા ન હતા.

૮. મેં પક્ષકારોના વિદ્વાન વકીલોને સાંભળ્યા છે અને રેકૉર્ડ તપાસ્યો છે. રેકૉર્ડની ચકાસણી પરથી, હું જાણું છું કે, પ્રથમ વખત, તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ ના આદેશ દ્વારા, પિટિશનરની બંને શાખાઓ, એટલે કે ઇંગ્લિશ અને હિન્દી મીડિયમ સ્કૂલોની માન્યતા રદ કરવામાં આવી હતી. જ્યારે પિટિશનરે સ્પેશિયલ સિવિલ એપિલિકેશન નં. ૧૦૦૬૨/૨૦૦૬ દ્વારા ઉપર્યુક્ત કાર્યવાહીને પડકારી હતી, ત્યારે આ કોર્ટની કો-ઓર્ડિનેટ બેન્ચે, કારણો આપીને અને પેરા નં. ૬, ૭ અને ૮ માં અવલોકનો કરીને, જે ઉપરના ફકરાઓમાં પહેલેથી જ પુનઃઉત્પાદિત કરવામાં આવ્યા છે, પિટિશન મંજૂર કરી હતી અને તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ ના આદેશને રદ કર્યો હતો.

૮.૧ તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ ના આદેશને રદ કરતી વખતે, કોર્ટે સામાવાળાઓને સુગનાબાઈ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટીને નવી નોટિસ આપવા નિર્દેશ આપ્યો હતો. કોર્ટે એ પણ અવલોકન કર્યું હતું કે તપાસ કર્યા વિના માન્યતા પાછી ખેંચવા માટે ભલામણ કરી શકાય નહીં. આનો અર્થ એ છે કે

કોર્ટ, તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ ના આદેશને રદ કરતી વખતે, એવા મંતવ્યની હતી કે જ્યાં સુધી સંપૂર્ણ તપાસ કરવામાં ન આવે અને તપાસ અહેવાલના આધારે, માન્યતા પાછી ખેંચવા માટે ભલામણ કરવામાં ન આવે, ત્યાં સુધી પ્રાયમરી સ્કૂલની માન્યતા રદ અથવા પાછી ખેંચી શકાય નહીં, અને આ કારણોસર કોર્ટે સામાવાળા-રાજ્યને પિટિશનરને નવી કારણદર્શક નોટિસ આપવા નિર્દેશ આપ્યો હતો.

૮.૨ જ્યારે ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં કોર્ટ દ્વારા નવી નોટિસ આપવાનો નિર્દેશ આપવામાં આવ્યો હતો, ત્યારે તે રાજ્યની ફરજ હતી કે કાં તો ઉપર્યુક્ત આદેશને પડકારવો અથવા તેનું પાલન કરવું. હાલના કેસમાં, રાજ્યએ તારીખ ૨૮/૦૧/૨૦૧૫ ના આદેશનું પાલન કરવાનું પસંદ કર્યું છે અને એકવાર રાજ્યએ આદેશનું પાલન કરવાનું પસંદ કર્યું છે, તો તે, કે કોઈપણ મુકદ્દમાબાજ, આદેશનું પસંદગીયુક્ત પાલન કરી શકે નહીં.

૮.૩ હાલના કેસમાં, જોકે રાજ્યએ આ કોર્ટના તારીખ ૨૮/૦૧/૨૦૧૫ ના આદેશનો સ્વીકાર કર્યો છે, જેના દ્વારા તારીખ ૧૧/૦૮/૨૦૦૪ ના આદેશને રદ કરવામાં આવ્યો હતો અને નવી તપાસનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો, તે એક સ્વીકૃત સ્થિતિ છે, જે મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્ય દ્વારા સૂચનાઓ પર પણ નકારી શકાય તેમ નથી, કે આ કોર્ટ દ્વારા આપવામાં આવેલા

નિર્દેશો મુજબ સામાવાળા-રાજ્ય દ્વારા નવી તપાસ કરતી વખતે કોઈ નવી નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી. એકવાર આ કોર્ટનો નિર્દેશ છે જેનું રાજ્ય દ્વારા અંશતઃ પાલન કરવામાં આવ્યું છે, પરંતુ જેને રાજ્ય દ્વારા ક્યારેય પડકારવામાં આવ્યો નથી, ત્યારે રાજ્ય માટે એવી રજૂઆત કરવી ખુદી નથી કે પિટિશનરે તપાસ હાથ ધરવાની રીત સામે વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો, અથવા પિટિશનરે પહેલેથી જ બે જવાબો દાખલ કર્યા હતા જેમાં નવી કારણદર્શક નોટિસ ન આપવાની ઉપર્યુક્ત કાર્યવાહીને પણ પડકારવામાં આવી ન હતી. હવે, તપાસમાં ભાગ લીધા પછી અને તેમાં નિષ્ફળ ગયા પછી, પિટિશનર આ કોર્ટના નિર્દેશ મુજબ કારણદર્શક નોટિસ ન આપવાના મુદ્દાને ઉઠાવી શકે નહીં.

૮.૪ સામાન્ય સંજોગોમાં, રાજ્ય બાકાત (waiver), મૌન સંમતિ (acquiescence), અથવા એસ્ટોપેલની દલીલ લઈ શક્યું હોત, એ હકીકતને ધ્યાનમાં રાખીને કે પિટિશનરે તપાસ અધિકારી સમક્ષ અધિકારક્ષેત્રમાં પોતાને સબમિટ કર્યા હતા અને ઉપર્યુક્ત વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો. જોકે, જ્યારે આ કોર્ટ દ્વારા ન્યાયિક કાર્યવાહીમાં નિર્દેશ આપવામાં આવે છે અને રાજ્યએ સદર આદેશને પડકાર્યો નથી, ત્યારે મુકદ્દમાબાજ પક્ષની ફરજ બને છે કે તે આદેશનું સંપૂર્ણ પાલન કરે. તેથી, હું મદદનીશ સરકારી વકીલ સુશ્રી નાલંદા આચાર્યની એ રજૂઆત સ્વીકારી શકતો નથી કે માત્ર એટલા માટે કે પિટિશનરે સુસંગત સમયે નવી કારણદર્શક નોટિસ ન આપવા સામે વાંધો ઉઠાવ્યો ન હતો, તે હાલના

પિટિશનર સામે એસ્ટોપેલ તરીકે કામ કરશે.

૮.૫ ઉપર્યુક્ત ચર્ચાના પ્રકાશમાં, હકીકત એ રહે છે કે પિટિશનરને સામાવાળાઓ દ્વારા ક્યારેય નવી કારણદર્શક નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી. તારીખ ૧૬/૦૭/૨૦૧૫ ના પેજ નં. ૭૨ પર રજૂ કરાયેલ તપાસ અહેવાલની ચકાસણી પણ સૂચવે છે કે સદર અહેવાલ માત્ર સુસંગત સમયે અસ્તિત્વમાં રહેલી હકીકતોને રેકૉર્ડ કરે છે, અને માન્યતા પાછી ખેંચવા અથવા રદ કરવા માટે કોઈ ભલામણ કરવામાં આવી ન હતી. તેથી, પ્રાયમરી એજ્યુકેશન રૂલ્સના નિયમ ૧૦૯ ની શરત પણ પૂર્ણ થઈ હોવાનું કહી શકાય નહીં, અને તેથી તે તપાસ અહેવાલના આધારે લેવામાં આવેલી કાર્યવાહી તેમજ સમગ્ર તપાસને દૂષિત કરશે. પરિણામે, તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ નો વાદગ્રસ્ત આદેશ પણ રદ થવાને અને બાજુ પર રાખવાને પાત્ર છે.

૮.૬ વધુમાં, ઉપરના ફકરામાં જણાવ્યા મુજબ, વિદ્વાન મદદનીશ સરકારી વકીલની કચેરીને સંબોધિત તારીખ ૦૮/૦૪/૨૦૨૬ ના સંદેશાવ્યવહાર દ્વારા, ડિસ્ટ્રિક્ટ એજ્યુકેશન ઓફિસર, અમદાવાદ સિટી, અમદાવાદે જણાવ્યું છે કે જો પિટિશનર અમુક શરતોનું પાલન કરવાની ખાતરી આપતી બાંધધરી રજૂ કરે, તો શાળાઓ ફરીથી ખોલવાની પ્રક્રિયાને સદર બાંધધરીના આધારે ધ્યાનમાં લઈ શકાય છે. આજે, વિદ્વાન વકીલ સુશ્રી મમતા વ્યાસે સુગનાબાઈ એજ્યુકેશન

ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, સુશ્રી શશીબાલા શર્માનું સોગંદનામું પણ રજૂ કર્યું છે. સોગંદનામું નીચે મુજબ વાંચે છે:

"હું, શશીબાલા શર્મા, સુગનાબાઈ એજ્યુકેશન ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી, નીચે મુજબનું સોગંદનામું દાખલ કરી રહી છું:

૧. ટ્રસ્ટે ડિરેક્ટર ઓફ પ્રાયમરી એજ્યુકેશન દ્વારા ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ ના રોજ પસાર કરાયેલા આદેશને પડકારતી ઉપર્યુક્ત પિટિશન દાખલ કરી છે, જેના દ્વારા હિન્દી મીડિયમ અને ઇંગ્લિશ મીડિયમ સ્વ-નાણાં શાળાઓની માન્યતા રદ કરવાનો આદેશ આપવામાં આવ્યો હતો. અંતિમ સુનાવણી સમયે, માનનીય અદાલતે શાળાને ફરીથી ખોલવા માટે પત્રમાં ઉદ્દેખિત શરતોનું પાલન કરવા માટેની બાંધધરી આપીને તારીખ ૦૮/૦૪/૨૦૨૬ ના પત્રના અનુસંધાનમાં સોગંદનામું દાખલ કરવા નિર્દેશ આપ્યો છે. તેથી, હાલનું સોગંદનામું / બાંધધરી દાખલ કરવામાં આવી છે.

રજિસ્ટ્રેશન રદ કરવાના સમયે શાળા ઇંગ્લિશ મીડિયમ સ્કૂલોમાં ૮૨૪ વિદ્યાર્થીઓ સાથે ૧૪ વર્ગો અને હિન્દી મીડિયમ સ્કૂલમાં ૭૩૦ વિદ્યાર્થીઓ સાથે ૧૪ વર્ગો ચલાવતી હતી. અત્યાર સુધી, ૨૨ વર્ષ પસાર થઈ ગયા છે. જોકે, શાળા તારીખ ૦૮/૦૪/૨૦૨૬ ના પત્રમાં ઉદ્દેખિત નિયમોને અનુસરીને ચાલુ રાખવા માટે તૈયાર અને ઈચ્છુક છે. શાળા ડિસ્ટ્રિક્ટ એજ્યુકેશન ઓફિસર, અમદાવાદ અને ડિરેક્ટર ઓફ પ્રાયમરી એજ્યુકેશન દ્વારા સૂચવવામાં આવી શકે તેવી બાંધધરી આપવા માટે પણ તૈયાર છે. શાળા ડિસ્ટ્રિક્ટ એજ્યુકેશન ઓફિસર

સમક્ષ નિયમો મુજબ ફાયર એનઓસી, ભાડા કરાર, રમતનું મેદાન, બી.યુ. પરમિશન, ટ્રસ્ટનું રજિસ્ટ્રેશન અને ટ્રસ્ટ ડીડ અંગેના તમામ જરૂરી દસ્તાવેજો રજૂ કરશે. શાળા એવી બાંધધરી પણ આપી રહી છે કે તેઓ "ધ રાઇટ્સ ઓફ પર્સન્સ વિથ ડિસેબિલિટીઝ એક્ટ, ૨૦૦૬" ની જોગવાઈઓનું પાલન કરશે અને "ગુજરાત સેલ્ફ ડિપેન્ડન્ટ એક્ટ, ૨૦૧૭" ની જોગવાઈઓનું પણ પાલન કરશે. શાળા આરટીઈ એક્ટ, ૨૦૦૮ અને તેના હેઠળ ઘડવામાં આવેલા રૂલ્સ, ૨૦૧૨ ની જોગવાઈઓનું પણ પાલન કરશે.

૨. ઉપર જણાવેલ બાબતો મારી શ્રેષ્ઠ જાણકારી, માહિતી અને માન્યતા મુજબ સાચી અને સાચી છે અને હું તેને સાચી માનું છું.

૧૫ મી એપ્રિલ, ૨૦૨૬ ના રોજ અમદાવાદ ખાતે ગંભીરતાપૂર્વક પુષ્ટિ કરવામાં આવી."

૮.૭ સોગંદનામું એ સ્પષ્ટ કરતાં પણ વધારે સ્પષ્ટ કરે છે કે પિટિશનર-ટ્રસ્ટ તારીખ ૦૮/૦૪/૨૦૨૬ ના પત્રમાં વર્ણવેલ તમામ જરૂરિયાતોનું પાલન કરવા માટે તૈયાર અને ઈચ્છુક છે. તે એ પણ સૂચવે છે કે પિટિશનર બંને શાળાઓને વ્યક્તિગત રીતે અને સ્વતંત્ર રીતે લાગુ પડતા તમામ લાગુ નિયમોનું પાલન કરવા માટે તૈયાર અને ઈચ્છુક છે. આજે, ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી સુશ્રી શશીબાલા શર્મા પણ કોર્ટ સમક્ષ હાજર છે અને ખાતરી આપી છે કે તે બાંધધરી અને તારીખ ૦૮/૦૪/૨૦૨૬ ના પત્રમાં નિર્ધારિત તમામ શરતો, તેમજ અન્ય કોઈપણ

જરૂરિયાતો જે સમય સમય પર પૂરી કરવાની જરૂર પડી શકે છે તેનું પાલન કરશે.

૯. ઉપર મુજબ, તેમજ એ હકીકતને ધ્યાનમાં લેતા કે, જોકે ફોજદારી કેસ વર્ષ ૨૦૦૪ નો છે, ટ્રાયલ હજુ પૂર્ણ થઈ નથી, અને વધુમાં એ ધ્યાનમાં લેતા કે વાદગ્રસ્ત આદેશ ફોજદારી કેસને લગતી કોઈપણ બાબતનો સંદર્ભ આપતો નથી, મને તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ ના આદેશને રદ કરવામાં ફોજદારી કેસની પડતરતાને અવરોધ તરીકે ગણવાનું કોઈ કારણ જણાતું નથી, કારણ કે સદર આદેશ એક સ્વતંત્ર આદેશ છે જેનો ફોજદારી કેસની પડતરતા સાથે કોઈ સંબંધ નથી. સદર આદેશ ડમી શિક્ષકોને લગતા આરોપોના વિચારણાના આધારે પસાર કરવામાં આવ્યો હતો, જેના માટે પિટિશનરને ક્યારેય કોઈ ચાર્જ-શીટ અથવા કારણદર્શક નોટિસ આપવામાં આવી ન હતી. તેથી, માત્ર એટલા માટે કે ફોજદારી કેસ પડતર છે, અને તે કોઈ કારણદર્શક નોટિસ અથવા ચાર્જ-શીટનો ભાગ નથી, આવા આદેશને, જે કોઈ નવી કારણદર્શક નોટિસ અથવા ચાર્જ-શીટના આધારે પસાર કરવામાં આવ્યો નથી, કાયદાની દૃષ્ટિએ ટકાવી શકાય તેવું કહી શકાય નહીં. તે મુજબ, તારીખ ૧૫/૧૨/૨૦૧૫ નો વાદગ્રસ્ત આદેશ આથી રદ કરવામાં આવે છે અને બાજુ પર રાખવામાં આવે છે. સામાવાળાઓને નિર્દેશ આપવામાં આવે છે કે તેઓ પિટિશનર શાળાઓની માન્યતા, જ્યાં સુધી હિન્દી મીડિયમ અને ઇંગ્લિશ મીડિયમ સ્કૂલોનો સંબંધ છે ત્યાં સુધી, આજે ટ્રસ્ટના મેનેજિંગ ટ્રસ્ટી દ્વારા દાખલ કરવામાં આવેલા સોગંદનામાને આધીન

પુનઃસ્થાપિત કરે. પિટિશન મંજૂર કરવામાં આવે છે. રૂલ એબ્સોલ્યુટ કરવામાં આવે છે. સીધી બજવણીની પરવાનગી છે.

(નિર્ઝર એસ. દેસાઈ, ન્યાયમૂર્તિ)

પક્ષવી

This judgment has been translated using AI Tool – SUVAS.

=====

અસ્વીકરણ: સ્થાનિક ભાષામાં અનુવાદિત આ ચુકાદા/હુકમનો હેતુ પક્ષકારોને તેમની ભાષામાં જાણકારી ઉપલબ્ધ કરાવવા માત્રનો છે અને તેનો અન્યથા ઉપયોગ થઈ શકશે નહિ. અન્ય તમામ વ્યવહારિક તેમજ સરકારી ઉદ્દેશો માટે મૂળ અંગ્રેજી ચુકાદો/હુકમ જ પ્રમાણિત અને માન્ય રહેશે.

DISCLAIMER: The translated judgement in vernacular language is meant for the restricted use of the litigant to understand it in his/her language and may not be used for any other purpose. For all practical and official purposes, the English version of the judgement shall be authentic and shall hold the field for the purpose of execution and implementation.